

Čikagos Pareiškimas apie Biblijos Neklaidingumą (1978 m.)

Šį Pareiškimą priėmė Tarptautinė Taryba Biblijos Neklaidingumui (TTBN) – tarpdenominacinis šimtų evangelikų mokslininkų ir vadovų susibūrimas, kurio tikslas apginti Biblijos neklaidingumą prieš tendenciją į liberalųjį ir neo-ortodoksinį Šventojo Rašto suvokimą.

Pareiškimas parašytas Čikagoje 1978m. rudenį Hyatt Regency O'Hare. Tuomet vyko aukščiausiojo lygio tarptautinė konferencija, kurioje dalyvavo susirūpinę evangelikai vadovai. Po juo pasirašė beveik 300 garsių evangelikų mokslininkų, tame tarpe Boice, Norman L. Geisler, John Gerstner, Carl F. H. Henry, Kenneth Kantzer, Harold Lindsell, John Warwick Montgomery, Roger Nicole, J.I. Packer, Robert Preus, Earl Radmacher, Francis Schaeffer, R.C. Sproul, and John Wenham.

Užbaigusi savo darbą, TTBN buvo atleista 1988m. Kongresas galiausiai išleido tris pagrindinius pareiškimus: 1978m. šį Pareiškimą apie Biblijos Neklaidingumą, 1982m. Pareiškimą apie Biblijos Hermeneutiką ir 1986m. Pareiškimą apie Biblijos Pritaikomumą. Šį Pareiškimą atspausdintą galite rasti Carl F. H. Henry knygos *Dievas, Apreiškimas ir Autoritetas* 4 tome, 211-219 psl. (Waco, Tx.: Word Books, 1979).

IVADAS

Šiame ir bet kuriame amžiuje Šv. Rašto autoritetas yra pagrindinis dalykas krikščionių Bažnyčiai. Išpažįstantys tikėjimą Jėzumi Kristumi kaip Viešpačiu ir Gelbėtoju yra pašaukti tikrovėje išreikšti savo mokinytę nuolankiai ir ištikimai paklūstant užrašytam Dievo Žodžiui. Nuklysti nuo Šv. Rašto tikėjimu ar elgesiu reiškia neištikimybę Mokytojui. Šv. Rašto visiškos tiesos ir patikimumo pripažinimas yra esminis dalykas, kad pilnai suprastume ir tinkamai pripažintume jo autoritetą.

Šis Pareiškimas naujai patvirtina Šv. Rašto neklaidingumą, aiškiai išreikšdamas mūsų supratimą apie neklaidingumą ir įspėjimą dėl jo paneigimo. Mes įsitikinę, jog jį neigti reiškia atidėti į šalį Jėzaus Kristaus ir Šventosios Dvasios liudijimą bei atsisakyti paklusti tiems paties Dievo Žodžio teiginiams, kurie ženklina tikrąjį krikščioniškąjį tikėjimą. Šiuo metu mes priimame kaip savo pareigą pateikti šį Pareiškimą atsižvelgiant į paplitusias klaidas dėl tiesos neklaidingumo tarp brolių krikščionių ir bendrai šios doktrinos klaidingą suvokimą visame pasaulyje.

Šį Pareiškimą sudaro trys dalys: Pareiškimo Apžvalga, Teigimo ir Neigimo Straipsniai bei su tuo susijęs Paaiškinimas. Jis buvo ruošiamas per trijų dienų trukmės konsultacijas Čikagoje. Tie, kurie pasirašė po Pareiškimo Apžvalga ir Straipsniais, nori patvirtinti savuosius įsitikinimus dėl Šv. Rašto neklaidingumo bei padrašinti ir paraginti vieni kitus bei kitus krikščionis labiau branginti ir suprasti šią doktriną. Mes pripažįstame ribotumą šio dokumento, kuris buvo paruoštas per trumpą, įtemptą konferenciją ir nesiūlome suteikti šiam Pareiškimui kredo statusą. Tačiau mes džiaugiamės,

jog mums diskutuojant pagilėjo mūsų įsitikinimai. Mes meldžiamės, jog mūsų pasirašytas Pareiškimas būtų naudojamas mūsų Dievo garbei link naujos reformacijos Bažnyčios tikėjime, gyvenime ir misijoje.

Mes pateikiame šį Pareiškimą ne nesantaikos, bet nusižeminimo ir meilės dvasioje, kuriuos siūlome su Dievo malone išlaikyti ateities dialoguose, iškiliantiems dėl to, ką esame pasakę. Su džiaugsmu pripažįstame, jog daugelis, kurie neigia Šv. Rašto neklaidingumą, kitais savo įsitikinimais ir elgesiu neparodo šio neigimo pasekmių. Mes žinome ir tai, jog mes, kurie išpažįstame šią doktriną, dažnai ją paneigiame, kai mūsų gyvenime nesiseka tikrai paklusti dieviškajam Žodžiui savo mintimis ir darbais, savo tradicijomis ir papročiais.

Mes laukiame atsako į šį Pareiškimą iš bet kurio, kuris turi pagrindą pataisyti šiuos teiginius apie Šv. Raštą paties Rašto šviesoje, po kurio nekintamu autoritetu mes stovime ir kalbame. Mes nepretenduojame į jokią asmeninį neklaidingumą dėl to liudijimo, kurį skelbiame. Mes būsime dėkingi už bet kokią pagalbą, kurios dėka sustiprės šis liudijimas apie Dievo Žodį.

I. PAREIŠKIMO APŽVALGA

1. Dievas, pats būdamas Tiesa ir kalbantis tik tiesą, įkvėpė Šv. Raštą, kad tokiu būdu apreikštų save pražuvusiai žmonijai per Jėzų Kristų kaip Kūrėją ir Viešpatį, Atpirkėją ir Teisėją. Raštas – tai Dievo liudijimas apie Jį patį.
2. Raštas, paties Dievo Žodis žmonių parašytas ir Jo Dvasios paruoštas bei vadovaujamas, yra neklystamas dieviškas autoritetas visuose reikaluose, kuriuos jis paliečia. Kaip Dievo nurodymu, juo reikia tikėti visa, ką jis teigia; kaip Dievo įsakymu, jam reikia paklusti visame kame, ko jis reikalauja; kaip Dievo pažadu, jį reikia priimti visa, ką jis pažada.
3. Šventoji Dvasia, dieviškasis Rašto Autorius, kartu ir paliudija jo autentiškumą Savo liudijimu, ir atveria mūsų protus suprasti jo reikšmę.
4. Pilnai ir pažodžiui Dievo duotas, Raštas neturi klaidų ar trūkumo savo mokyme, nemažiau nei savo pateikime apie Dievo veikimą kūrinyje, apie įvykius pasaulio istorijoje ir apie savo paties literatūrinę kilmę iš Dievo, nei savo liudijime apie Dievo išganančią malonę individų gyvenimuose.
5. Rašto autoritetas yra neišvengiamai sumažinamas, jei šis dieviškasis neklaidingumas yra bet koku būdu apribojamas ignoravimu, arba prilyginamas tiesos suvokimui priešiškam pačios Biblijos; tokie nukrypimai yra rimtai nuostolingi ir individui, ir Bažnyčiai.

II. TEIGIMO IR NEIGIMO STRAIPSNIAI

1 straipsnis

Mes teigiame, jog Šv. Raštą privalu priimti kaip autoritetingą Dievo Žodį.

Mes neigiame, jog Raštas įgyja autoritetą iš Bažnyčios, tradicijos ar kito žmogiško šaltinio.

2 straipsnis

Mes teigiame, jog Šv. Raštas yra aukščiausia užrašyta norma, pagal kurią Dievas įpareigoja sąžinę, ir kad Bažnyčios autoritetas pavaldus jo autoritetui.

Mes neigiame, jog Bažnyčios kredo, tarybos ar pareiškimai turi didesnę arba lygiavertį autoritetą Biblijos autoritetui.

3 straipsnis

Mes teigiame, jog užrašytas Žodis pilnai yra Dievo duotas apreiškimas.

Mes neigiame, jog Biblija paprasčiausiai yra liudijimas apie šį apreiškimą arba tampa apreiškimu tik tuomet, kuomet yra sąlytis su ja, arba priklauso nuo žmogaus atsako į jos teisėtumą.

4 straipsnis

Mes teigiame, jog Dievas, kuris sukūrė žmoniją pagal savo paveikslą, naudojo kalbą kaip apreiškimo priemonę.

Mes neigiame, jog žmogiška kalba taip apribota mūsų buvimo kūriniais, jog laikoma netinkama dieviško apreiškimo priemone. Mes dar neigiame, jog žmogiškos kultūros ir kalbos sugedimas per nuodėmę sugriovė Dievo įkvėpiamąjį darbą.

5 straipsnis

Mes teigiame, jog Dievo apreiškimas Rašte buvo progresyvinis.

Mes neigiame, jog vėlesnis apreiškimas, kuris galbūt įvykdė ankstesnį apreiškimą, kada nors patikslina arba prieštarauja jam. Mes dar neigiame, jog buvo duotas bet koks normatyvinis apreiškimas po Naujojo Testamento užbaigimo.

6 straipsnis

Mes teigiame, jog visas Raštas ir jo dalys iki pat originalių žodžių atėjo per dieviškąjį įkvėpimą.

Mes neigiame, jog Rašto įkvėpimas gali būti teisėtai patvirtintas visumoje be atskirų dalių arba dalimis be visumos.

7 straipsnis

Mes teigiame, jog įkvėpimas buvo ta veikla, kaip Dievas savo Dvasia per žmones autorius pateikė savo Žodį. Rašto kilmė yra dieviška. Dieviško įkvėpimo forma lieka mums gili paslaptis.

Mes neigiame, jog įkvėpimą galima sumenkinti iki žmogiško supratimo arba bet kokios rūšies aukštesnio lygio sąmonės.

8 straipsnis

Mes teigiame, jog įkvėpimo veikloje Dievas panaudojo charakteringas asmenybes ir literatūrinius stilius autorių, kuriuos Jis išsirinko ir paruošė.

Mes neigiame, jog Dievas, privertęs šiuos rašytojus naudoti Jo paties parinktus žodžius, neatsižvelgė į jų asmenybes.

9 straipsnis

Mes teigiame, jog įkvėpimas, nors ir neaptariamas visažinojimas, garantavo teisingus ir patikimus pasisakymus visais reikalais, apie kuriuos Biblijos autoriai buvo paskatinti kalbėti ir rašyti.

Mes neigiame, jog šių rašytojų neišvengiamas ar kitoks ribotumas ar klaidingumas iškreipė arba įvėlė klaidą į Dievo Žodį.

10 straipsnis

Mes teigiame, jog griežtai kalbant įkvėpimas susijęs tik su Rašto teksto originalu, kurį su Dievo apvaizda galima su didžiu tikslumu patikrinti iš prieinamų rankraščių. Mes dar teigiame, jog Rašto kopijos ir vertimai yra Dievo Žodis, kol jie ištikimai laikosi originalo.

Mes neigiame, jog esminius krikščionių tikėjimo elementus įtakoja rankraščių originalų nebuvimas. Mes dar neigiame, jog šis nebuvimas laiko Biblijos neklaidingumo tvirtinimą nepagrįstu ar netinkamu.

11 straipsnis

Mes teigiame, jog Raštas, duotas dieviško įkvėpimo dėka, yra neklaidingas, todėl užuot mus suklaudinęs, jis yra teisingas ir patikimas visuose dalykuose, kurie užrašyti.

Mes neigiame, jog įmanoma Biblijos teiginiams tuo pačiu metu būti ir neklaidingais, ir klystančiais. Galima įžiūrėti skirtumą tarp neklaidingumo ir neklystamumo, bet jie negali būti atskirti.

12 straipsnis

Mes teigiame, jog visas Raštas yra neklaidingas, laisvas nuo visokios melagystės, apgaulės ar melo.

Mes neigiame, jog Biblijos neklaidingumas ir neklystamumas apsiriboja dvasinėmis, religinėmis ar atpirkimo temomis, neskaitant tvirtinimų istorijos ir mokslo sferoje. Mes dar neigiame, jog mokslinės hipotezės apie žemės istoriją gali būti atitinkamai naudojamos sugriauti Rašto mokymą apie kūrimą ir tvaną.

13 straipsnis

Mes teigiame, jog yra tinkama naudoti sąvoką “neklaidingumas” kaip teologinį terminą kalbant apie visišką Rašto teisingumą.

Mes neigiame, jog yra tinkama vertinti Raštą pagal tokius tiesos ir melo standartus, kurie yra nebūdingi jų naudojimui ar tikslui. Mes dar neigiame, jog neklaidingumą paneigia tokie bibliniai fenomenai kaip antai, modernaus, techninio tikslumo trūkumas, gramatikos ar rašybos netaisyklingumas, stebimieji gamtos aprašymai, gandai apie melagystes, hiperbolės ir suapvalintų skaičių vartojimas, teminis metro suskirstymas, medžiagos įvairus parinkimas paraleliniuose aprašymuose arba laisvų citatų vartojimas.

14 straipsnis

Mes patvirtiname Rašto vieningumą ir nuoseklumą.

Mes neigiame, jog tariamos klaidos ir prieštaravimai, kurie dar nėra išaiškinti, išniekina Biblijos tiesas.

15 straipsnis

Mes teigiame, jog neklaidingumo doktrinos pagrindas yra Biblijos mokymas apie įkvėpimą.

Mes neigiame, jog Jėzaus mokymas apie Raštą gali būti atmestas apeliuojant į prisitaikymą arba bet kokį natūralų Jo žmogiškumo ribotumą.

16 straipsnis

Mes teigiame, jog neklaidingumo doktrina yra dalis Bažnyčios tikėjimo per ilgus amžius.

Mes neigiame, jog neklaidingumas – tai doktrina, kurią išrado mokslinis Protestantizmas, arba atsakomoji pozicija sąlygota neigiamos smarkesnės kritikos.

17 straipsnis

Mes teigiame, jog Šventoji Dvasia liudija apie Raštą, užtikrindama tikinčiuosius dėl užrašyto Dievo Žodžio teisingumo.

Mes neigiame, jog Šventosios Dvasios liudijimas veikia atskirai nuo Rašto arba prieš Raštą.

18 straipsnis

Mes teigiame, jog Rašto tekstą reikia interpretuoti su gramatiniu-istoriniu aiškinimu, atsižvelgiant į jo literatūrinės formos bei priemones ir į tai, kad Raštas turi interpretuoti Raštą.

Mes neigiame teisėtumą bet kokio teksto traktavimo ar su tuo susijusio šaltinio ieškojimo, kuris veda link Rašto mokymo reliatyvizavimo, istoriškumo paneigimo, nuvertinimo arba jo autorystės teiginių atmetimo.

19 straipsnis

Mes teigiame, jog išpažinti Rašto visišką autoritetą, neklaidingumą ir neklustamumą yra esminis dalykas, kad teisingai suprastume visą krikščionišką tikėjimą. Mes dar teigiame, jog toks išpažinimas turėtų stiprinti panašėjimą į Kristų.

Mes neigiame, jog toks išpažinimas būtinas išganymui. Tačiau mes dar neigiame, jog neklaidingumą galima atmesti nepatyriant rimtų pasekmių ir individui, ir Bažnyčiai.

III. PAAIŠKINIMAS

Mūsų supratimas apie neklaidingumo doktriną turi būti pateiktas platesniame kontekste, ką Raštas moko apie save. Šis paaiškinimas pateikia planą doktrinos, kurios dėka sudarėme savo Pareiškimo Apžvalgą ir Straipsnius.

A. Kūrimas, apreiškimas ir įkvėpimas

Dievas, visa suformavęs savo kūrybišku žodžiu ir visa valdantis savo Žodžio įsakymu, sukūrė žmoniją pagal savo paveikslą gyvenimui bendrystėje su Juo pagal amžinos, mylinčios bendrystės Dievo Trejybėje pavyzdžiu. Kaip Dievo paveikslo nešėjas, žmogus turėjo klausytis jam skirto Dievo Žodžio ir atsakyti į jį su džiugiu, garbinančiu paklusnumu. Be Dievo savęs apreiškimo per sukurtą tvarką ir įvykių eigą joje, žmonės nuo Adomo yra gavę iš Jo žodines žinias arba tiesiogiai, kaip teigiama Rašte, arba netiesiogiai per visą Raštą ar jo dalį.

Kai Adomas puolė, Kūrėjas neapleido žmonijos iki paskutiniojo teismo, bet pažadėjo išganymą ir pradėjo apreiškti save kaip Atpirkėją per eilę istorinių įvykių, kurių centras Abraomo šeima ir kurie pasiekė kulminaciją Jėzaus Kristaus gyvenimu, mirtimi, prisikėlimu, dabartine dangiška tarnyste ir žadėtu grįžimu. Tokiuose rėmuose kartas nuo karto Dievas pareiškė nuodėmingiems žmonėms tam tikrus teisimo ir malonės žodžius, pažadus ir įsakymus, kad pakviestų juos sandoriniams santykiams grįžtais abipusiu Jo ir jų atsidavimu, per kuriuos Jis laimina juos malonės dovanomis, o jie laimina Jį atsakomuoju garbinimu. Mozė, kurį Dievas naudojo kaip tarpininką turėjusį pranešti Jo žodžius savo žmonėms išėjimo laikais, stovi pradžioje eilės pranašų, į kurių lūpas ir rašinius Dievas įdėjo savo žodžius, kad praneštų juos Izraeliui. Šios eilės pranešimų tikslas Dievui buvo išlaikyti savo sandorą leidžiant savo žmonėms sužinoti Jo vardą, t.y. Jo prigimtį, ir Jo valios nurodymą bei tikslą dabarčiai ir ateičiai. Ši pranašingų Dievo kalbėtojų eilė baigėsi Jėzumi Kristumi, įsikūnijusiu Dievo Žodžiu, kuris pats buvo pranašas – daugiau nei ir nemažiau nei pranašas – ir apaštalais bei pranašais iš pirmosios krikščionių kartos. Kada paskutinė ir kulminacinė Dievo žinia, Jo žodis pasauliui apie Jėzų Kristų, buvo išsakyta ir apaštalų nušviesta, apreiškimo žinių eilė buvo baigta. Nuo to laiko Bažnyčia turėjo gyventi ir pažinti Dievą per tai, ką Jis jau buvo pasakęs visiems laikams.

Ant Sinajaus kalno Dievas užrašė savo sandoros sąlygas ant akmeninių plokščių kaip savo ilgalaikį liudijimą pastoviam prieinamumui. Per pranašų ir apaštalų apreiškimo periodą Jis paskatino žmones užrašyti jiems ir per juos duotas žinias kartu su iškilmingais aprašymais, kaip Jis elgiasi su savo žmonėmis, be to dar su moraliniais aprašymais apie sandorinį gyvenimą, ir formomis šlovinimo bei maldos dėl sandorinės malonės. Teologinė realybė apie įkvėpimą gaunant bibliinius dokumentus atitinka išsakytas pranašystes. Nors ir žmonių autorių asmenybės pasireiškė per jų rašyseną, patys žodžiai buvo Dievo paskirti. Todėl kas pasakyta Rašte, pasakyta Dievo. Rašto autoritetas – Dievo autoritetas, nes Jis galutinis Autorius, perteikęs per protus ir žodžius tų pasirinktų ir paruoštų vyrų, kurie laisvai ir ištikimai “Šventosios Dvasios paakinti... kalbėjo Dievo vardu” (2 Pt 1, 21). Šventąjį Raštą privalu pripažinti Dievo Žodžiu pagal jo dievišką kilmę.

B. Autoritetas: Kristus ir Biblija

Jėzus Kristus, Dievo Sūnus esantis įsikūnijęs Žodis, mūsų Pranašas, Kunigas ir Karalius, yra aukščiausias Dievo bendravimo su žmonėmis Tarpininkas, nes Jis yra pati Dievo malonės dovana. Jo duotas apreiškimas buvo daugiau nei žodinis; Jis apreiškė Tėvą ir savo būtybę, ir savo darbus. Tačiau Jo žodžiai buvo kritiškai svarbūs, nes Jis buvo Dievas, kalbėjo nuo Tėvo, ir Jo žodžiai teis visus žmones paskutiniąją dieną.

Kaip išpranašautas Mesijas, Jėzus Kristus yra centrinė Rašto tema. Senasis Testamentas laukė Jo, Naujasis Testamentas žvelgia atgal į Jo pirmąjį atėjimą ir pirmyn į antrąjį atėjimą. Kanoninis Raštas yra Dievo įkvėptas ir todėl yra normatyvinis liudijimas apie Kristų. Todėl jokia hermeneutika,

kurio dėmesio centre nėra istorinis Kristus, nėra priimtina. Šventąjį Raštą privaloma traktuoti kaip tą, kas jis iš esmės yra – Tėvo liudijimas apie įsikūnijusį Sūnų.

Atrodo, kad Senojo Testamento kanonas buvo nustatytas Jėzaus laikais. Taip pat ir Naujojo Testamento kanonas yra dabar užbaigtas, kadangi dabar negali iškilti joks naujas apaštalu liudijimas apie istorinį Kristų. Iki Kristaus atėjimo nebus duotas joks naujas apreiškimas (priešingai nei Dvasios duotas supratimas apie jau egzistuojantį apreiškimą). Kanonas buvo sukurtas iš esmės Dievo įkvėpimu. Bažnyčios darbas buvo išskirti tą kanoną, kurį Dievas sukūrė, o ne sugalvoti savąjį.

Žodis “kanonas”, reiškiantis standartinę taisyklę, parodo autoritetą, kuris ženklina teisę vadovauti ir kontroliuoti. Krikščionybėje autoritetas priklauso Dievui Jo apreiškime, kuris reiškia, iš vienos pusės, Jėzų Kristų – gyvąjį Žodį, o iš kitos pusės, Šventąjį Raštą - rašytinį Žodį. Tačiau ir Kristaus, ir Rašto autoritetas yra vienas. Kaip mūsų Pranašas, Kristus liudija, jog Rašto negali panaikinti. Kaip mūsų Kunigas ir Karalius, Jis pašventė savo žemiškąjį gyvenimą, kad įvykdytų įstatymą ir pranašus, netgi mirdamas iš paklusnumo mesijietiškos pranašystės žodžiams. Taigi Jis matė Raštą patvirtinantį Jį ir Jo autoritetą, todėl savo paties paklusnumu Raštui Jis patvirtino jo autoritetą. Kaip Jis pakluso savo Tėvo nurodymams duotiems Jo Biblijoje (mūsų Senajame Testamente), to paties Jis reikalauja ir iš savo mokinių, bet tai daryti ne atskirai, o bendrai su apaštalinio liudijimu apie Jį, kurį Jis ėmė ir įkvėpė per Šventosios Dvasios dovaną. Taigi krikščionys parodo, kad yra ištikimi Viešpaties tarnai, pakludami dieviškiems nurodymams, duotiems per pranašiškus ir apaštalinius dokumentus, kurie visi kartu sudaro mūsų Bibliją.

Patvirtindami vienas kito autoriteto autentiškumą, Kristus ir Raštas susilieja į vieną autoriteto versmę. Šiuo požiūriu bibliškai aiškinamas Kristus ir sutelkta į Kristų ir skelbdama apie Jį Biblija yra viena. Pagal įkvėpimo faktą mes darome išvadą, jog kas parašyta Rašte, Dievo pasakyta. Taigi pagal apreiškiantį santykį tarp Jėzaus Kristaus ir Rašto mes lygiai taip pat galime paskelbti, jog kas parašyta Rašte, Kristaus pasakyta.

C. Neklystamumas, neklaidingumas, aiškinimas

Šventą Raštą, kaip įkvėptą Dievo Žodį su autoritetu liudijantį Jėzų Kristų, galima atitinkamai vadinti “neklystamu” ir “neklaidingu”. Šie neigiami terminai turi tam tikrą vertę, kadangi jie apibūdinti užtikrina lemtingas teigiamas tiesas.

“Neklystamumas” – tai bruožas nei suklaidinti, nei būti suklaidinamam. Todėl tai kategoriškais terminais užtikrina tiesą, jog Šventas Raštas yra neabejotinas, tikras ir patikimas vadovas visuose reikaluose.

Panašiai ir “neklaidingumas” reiškia bruožą neturėti jokios melagystės ar klaidos. Todėl jis užtikrina tiesą, jog Šventas Raštas yra visiškai teisingas ir patikimas visais savo teiginiais.

Mes teigiame, jog kanoninį Raštą visada vertėtų aiškinti remiantis jo neklystamumu ir neklaidingumu. Tačiau norėdami nuspręsti, ką Dievo pamokytas autorius teigia kiekvienoje ištraukoje, mes privalome atkreipti didžiausią dėmesį į ištraukos teiginius ir asmenybę kaip žmogaus kūrinį. Įkvėpimu Dievas panaudojo Jo rašytojų aplinkos kultūrą ir papročius, tą aplinką, kurią Dievas kontroliuoja savo aukščiausiaja apvaizda - kitaip įsivaizduoti, reiškia neteisingai aiškinti.

Taigi istoriją reikia traktuoti kaip istoriją, poeziją – kaip poeziją, hiperbolę ir metaforą – kaip hiperbolę ir metaforą, apibendrinimą ir apytikrę reikšmę priimti kaip tai, kas jie yra, ir t.t. Privaloma pažymėti ir skirtumą tarp Biblijos ir mūsų laikų literatūrinių normų. Kadangi, pavyzdžiui, tomis dienomis nechronologinis pasakojimas ir netikslios citatos buvo laikomi norma, priimtini ir neperžengę jokių vilčių, mes neprivalome laikyti juos klaidomis, kai sutinkame Biblijoje. Jei tam tikro visiško tikslumo nebuvo nei tikimasi, nei siekiama, tai ne klaida, kad jo nėra. Raštas yra neklaidingas, ne ta prasme, kad yra visiškai tikslus pagal šiuolaikinius standartus, bet ta prasme, kad savo teiginius jis patvirtina ir susilaukia tokio dėmesio tiesoms, kokio siekė autoriai.

Rašto teisingumą nepaneigia gramatikos ar rašybos netaisyklingumas, fenomenalūs gamtos aprašymai, melagingi teiginiai (pvz. Šėtono apgaulės), ar iš pažiūros egzistuojantys neatitikimai tarp vienos ir kitos ištraukos. Neteisinga Rašto “fenomeną” priešpastatyti prieš jo mokymą apie patį save. Nereikėtų ignoruoti neabejotinų prieštaravimų. Jų paaiškinimas, kada tik jis įtikinančiai pasiekiamas, sustiprins mūsų tikėjimą, o kur tokio įtikinamo paaiškinimo šiandien nėra po ranka, mes prasmingai atiduosime garbę Dievui pasitikėdami Jo užtikrinimu, jog Jo Žodis yra tiesa, nežiūrint šių reiškinų, ir būdami tikri, jog vieną dieną jie atrodys kaip iliuzijos.

Kadangi visas Raštas yra vieno dieviško proto išdava, aiškinimas privalo laikytis Rašto analogijos ribų ir vengti hipotezių, kurios vieną Biblijos ištrauką koreguotų kita ištrauka, nesvarbu, ar vardan progresyvaus apreiškimo, ar netobulo įkvėptojo autoriaus proto apšvietimo.

Nors ir Švento Rašto niekur neriboja kultūra, ta prasme, kad jo mokymui trūksta visuotinio teisėtumo, kartais jį sąlygoja tam tikro periodo kultūriniai papročiai ir tradicinės pažiūros, todėl jo principų taikymas šiandien reikalauja kitokio veikimo.

D. Skepticizmas ir kritika

Nuo Renesanso, o dar konkrečiau nuo Švietimo epochos, susiformavo tokios pasaulėžiūros, kuriose yra skepticizmo dėl pagrindinių krikščioniškųjų doktrinų. Tai yra agnosticizmas neigiantis, jog Dievą galima pažinti, racionalizmas neigiantis, jog Jis yra suvokiamas, idealizmas neigiantis, jog Jis yra viršijantis, ir egzistencializmas neigiantis racionalumą Jo santykiuose su mumis. Kada tik šie nebibliniai ir antibibliniai principai sunkiasi į žmonių teologijas prielaidų lygmenyje, kaip tai dažnai šiandien vyksta, ištikimas Šventojo Rašto aiškinimas tampa neįmanomas.

E. Perdavimas ir vertimas

Kadangi Dievas niekur nepažadėjo neklaidingo Rašto perdavimo, būtina teigti, jog tik rankraštinis originaliųjų dokumentų tekstas buvo įkvėptas ir būtina išlaikyti teksto kritiką kaip priemonę ieškant bet kokių klaidų, kurios galėjo įsivelti į tekstą jį perduodant. Tačiau šio mokslo verdiktas – tai, kad hebrajų ir graikų tekstas atrodo kuo puikiausiai išlaikytas, todėl mes pakankamai pasiteisiname teigdami kartu su Westminsterio Išpažinimu vienintelę Dievo apvaizdą šiame dalyke ir skelbdami, jog Rašto autoritetas jokių būdu nėra pavojuje dėl fakto, jog mūsų turimos kopijos nėra visiškai be klaidų.

Panašiai, joks vertimas nėra ir negali būti tobulas, ir visi vertimai – tai papildomas žingsnis tolyn nuo rankraščio originalo. Tačiau lingvistikos verdiktas yra tai, kad bent jau angliškai kalbantys krikščionys šiomis dienomis be galo gerai aprūpinti gausybe puikių vertimų ir neturi jokios priežasties nesiryžti tokiai išvadai, jog teisingas Dievo Žodis jiems pasiekiamas. Iš tiesų, atsižvelgiant į dažnus pagrindinių temų pasikartojimus Rašte ir į nuolatinį Šventosios Dvasios liudijimą apie Žodį ir per Žodį, joks rimtas Šventojo Rašto vertimas nepanaikins jo reikšmės, kad jis nebegalės skaitytojo “pamokyti išganymui per tikėjimą Kristumi Jėzumi” (2 Tim 3, 15).

F. Neklaidingumas ir autoritetas

Savo teigimu apie Rašto autoritetą su visiška jo tiesa mes sąmoningai laikomės kartu su Kristumi ir Jo apaštalais, išties su visa Biblija ir su esmine Bažnyčios istorijos eiga nuo pačių pirmųjų dienų iki pat dabar. Mes esame sunerimę, kaip nerūpestingai, neapdariai ir, rodos, neapgalvotai daugelis mūsų dienomis atsisakė tokio reikšmingo įsitikinimo.

Mums žinoma ir kokia didi bei grėsminga sumaištis kyla, kai nebesilaikoma Biblijos visiškos tiesos, kurios autoritetą žmogus teigia pripažįstąs. Tokio žingsnio rezultatas – Dievo mums duota Biblija praranda autoritetą. Tada autoritetas pereina tai Biblijai, kurios turinys mažinamas dėl žmogaus kritinio mąstymo, ir iš esmės jei jau kas nors pradėjo, tai jį mažina ir toliau. Tai reiškia, jog dabar iš esmės nepriklausomas protas turi autoritetą, o tai prieštarauja Rašto mokymui. Jei to nesimato ir jei kurį laiką vis dar laikomasi pagrindinių evangelinių doktrinų, tie asmenys, kurie neigia pilną Rašto tiesą, gali pretenduoti susitapatinti su evangelikais, nors jie sistemingai yra nukrypę nuo evangeliško pažinimo principo į nestabilių subjektyvizmą, ir tokiems bus sunku sustoti.

Mes teigiame, jog kas Rašte parašyta, Dievo pasakyta. Tebūna Jam garbė.

Amen ir amen.

Išvertė: Rita Karengienė, 2003 Kaunas

Paimta iš <http://www.lksb.lt/straipsniai/straipsnis-813.htm>